

flere andre Medlemmer, at der her var en gunstlig Leilighed, til at et Spørgsmaal af en overordentlig stor Betydning kunde finde, om end ikke sin Afgjørelse, saa dog en Forklaring ved en Debat her i Salen om Finantslovens Stilling til de særlige Love, et Spørgsmaal, der er et saa stort Princip- eller Grundspørgsmaal, at jeg tror, at til Syvende og Sidst vil det være det Spørgsmaal, hvorom de politiske Partier væsentlig vilde komme til at gruppere sig med forskjellige Anskuelse af, hvad der skuldes en forfatningstro Opfattelse af Grundlovens sande Mening. Den Betydning, som er bleven tillagt dette Spørgsmaals foreløbige Afgjørelse, forklarer ogsaa den Jubel, hvormed det er blevet hilst, at den Sætning, at Finantsloven behersker alle andre Love, skulde være bleven underkjendt. Den er det forsaavidt ogsaa, ikke i Kraft af Høiesteretsdommen af 14de December 1871, som ikke udtrykkelig har udtalt sig om dette Spørgsmaal, men snarere ved den Afstemning, der fandt Sted ved Finantsloven forleden Dag, hvor dette høie Thing lod sig bevæge til med Ordføreren at undlade at sidde en Høiesteretsdom overhørig i en Bevillingsag, hvortil jeg antager, at intet Medlem af denne Forsamling kan anerkjende, at der var anden Grund end den formelle Ret, som ved Lovfortolkning er uledet af Lovbestemmers Ordlyd. Jeg skal paa ingen Maade indlade mig paa at kritisere denne Dom netop som Lovfortolkning. Som saadan staar den for mig med fuld Gyldighed i det Dieblit, den er afgiven af Landets høieste Domstol; var der her kun Tale om at give en Lovfortolkning, tror jeg ogsaa at maatte give den høitærede Kultusminister. Ret i, at da maatte dette Spørgsmaal helst udelukkende overlades til juridiske Autoriteter; men her foresligger noget Mere, idet der nemlig her er et Spørgsmaal af en saa stor politisk og konstitutionel Betydning, at jeg anser det for at være enhver Rigsdagsmands Pligt at danne sig en Overbevisning derom, saa meget desto mere som jeg ikke kan anerkjende, at dertil fordres nogensomhelst speciel juridisk Indsigt (Afbrydelse). Ja, ganske vist Indsigt overhovedet, men den forudsætter jeg, at de ærede Medlemmer her i Thinget maa anerkjendes

at have. Denne Sag har to Sider; to Spørgsmaal maa reises ved Betragtningen heraf. Det ene Spørgsmaal er, hvorvidt Finantsloven kan anerkjendes for at være en Lov, og det Andet er, hvorvidt da Domstolens grundlovmæssige Myndighed rækker. Der er ved en anden Leilighed yttret Tvivl her i Salen om, hvorvidt Finantsloven kunde anses som en Lov; der er kun her yttret en Tvivl om, hvorvidt den væsentligst skulde kunne betragtes som et Overslag, men det er forbeholdt Udtalelser udenfor denne Sal ligesom at yttre, at Finantsloven ikke er en Lov, og at den kun ved en Feiltagelse har faaet dette Navn ved en forfærdet Oversættelse af det fremmede Ord Budget, og at der altsaa ikke kunde tillægges den anden Betydning end den, der tilkommer et saadant Overslag. Jeg tror, at det, naar man gennemser de Forhandlinger, som gik forud for Grundlovens Vedtagelse, vil vise sig, at dette ikke er rigtigt. Allerede i det oprindelige Grundlovsudkast var Navnet „Finantslov“ anvendt, og man var fuldkommen opmærksom paa det Stridsspørgsmaal, der kunde reises derved, og den Betydning, det kunde faae; ved den foreløbige Behandling af Grundlovsudkastet hævdede sig ogsaa Røster for ikke at kalde den „Finantslov“, men derimod „Finantsforslag“, for at undgaa at give den den Lovskraft, som man mente kunde være farlig. Man indsaar og indrømmede, at enhver som helst Indtægt og Udgift i Kraft af den Betydning, som Grundlovsudkastet gav Finantsloven, kunde negtes paa denne, og derved en hvilken som helst anden Lov midlertidig sættes ud af Kraft. Ege overfor enhver som helst indenlandsk Forpligtelse kom der dog ingen Betænkelighed til Orde, hvorimod der yttredes Betænkelighed overfor de udenlandste Gjældsforpligtelser, saadanne Forpligtelser, som stode i Forbindelse med Statsgjælden, og man ansaa det farligt for Statens Kredit, at det blev lagt i Folkethingets Haand at stryge en Bevilling, som saaledes stod i Forbindelse med den Forpligtelse, Staten havde paataget sig overfor Udlandet. Denne Fare og denne Betænkelighed indrømmedes af den daværende Regjering, saa meget mere som man dengang just var i Færd med